

Probacijski bilten

Uvodna riječ

Goran Brkić, načelnik Sektora za probaciju

Drage kolegice i kolege,

Pred vama je novi broj našeg Biltena kojem smo odlučili i ove godine prigodno objaviti pred nadolazeće blagdane. Od njegovog zadnjeg izdanja promijenilo se puno toga.

Prije svega promijenili smo naziv ovom našem listu te se više ne zove Probacijski kvartalac nego Bilten. Nadalje, Probacijska služba dobila je novi zakonski okvir koji će vjerujem olakšati rad svim probacijskim službenicima. Naš daljnji razvoj u narednom razdoblju uz novi zakonski okvir bit će uvelike potpomognut kroz sredstva iz Europskog socijalnog fonda odnosno projekt koji smo u okviru njega dobili. U probaciji službenike doživljavamo kao najveću vrijednost, a kada je nešto vrijednost to nastojite zadržati i po mogućnosti dalje razvijati. Stoga je naglasak u novom projektu upravo stavljen na osnaživanje i daljnje jačanje vas probacijskih službenika kroz edukacije, kontinuiranu supervizijsku podršku i tečaj samoobrane.

U ovom Biltenu podsjetit ćemo se događaja koji su obilježili rad probacijske službe u godini koja je na izmaku, ali i predstaviti vam nove kolegice i kolege koje su se ove godine ukrcale na naš probacijski brod. Njima i ovom prilikom želim srdačnu dobrodošlicu. Vrlo je nezahvalno hvaliti se postignutim, ali ne mogu ne biti ponosan na sve što smo postigli u protekloj godini. Nastavili smo i dalje rasti i razvijati se pri tom postižući odlične rezultate u svim sferama

Sadržaj

Uvodna riječ	1
Događanja tijekom 2018.	3
Probacija u brojkama	4
Novi službenici u probacijskoj službi	5
Pogled po regijama	10
Probacijski ured Gospić	10
Probacijski ured Vukovar	12
Što donosi novi Zakon o probaciji?	14
Grupni rad u probaciji	15
Pogled prema van	17

našeg rada. Godina pred nama će također biti izazovna i vjerujemo da će u najmanju ruku biti uspješna kao i ova.

Drage kolegice i kolege u ovo predblagdansko vrijeme iskoristit ću priliku da vam svima zahvalim na predanom radu i trudu tijekom protekle godine. Vama i vašim najdražima želim sve najbolje za predstojeće blagdane, dobro se odmorite i provedite vrijeme u društvu vaših najdražih.

Goran Brkić, načelnik Sektora za probaciju

Događanja u posljednjih šest mjeseci

Puno se toga događalo ove 2018. godine...

Probacija je radila punom parom – osim što je neposredno radila s više od 7000 počinitelja kaznenih djela ove godine, surađivala je s brojnim partnerima u izvršavanju probacijskih poslova, s lokalnom zajednicom, sudjelovala je na brojnim stručnim skupovima, raspravama, događanjima, prezentirala svoj rad stručnoj i općoj javnosti, aplicirala na projektima, educirala se i educirala druge zainteresirane.

Cijelu godinu radili smo na novom Zakonu o probaciji koji je napokon stupio na snagu u studenom 2018. i sada se intenzivno radi na Pravilniku o načinu obavljanja probacijskih poslova.

U suradnji s predstavnicima zatvorskog sustava, zdravstva, socijalne skrbi i nevladinog sektora napravili smo novi Pravilnik o izvršavanju psihosocijalnog tretmana izrečenog počinitelju kaznenog djela s obilježjem nasilja koji je u primjeni od studenoga 2018. Aktualno, Povjerenstvo za provedbu psihosocijalnog tretmana radi na izradi standarda za njegovo provođenje.

U svibnju smo otvorili dva nova probacijska ureda, u Vukovaru i Gospiću. U probacijskim uredima su nam se pridružili novi kolege koji su popunili nove probacijske urede, ali i neka druga mjesta koja su vapila za dodatnom radnom snagom.

Nakon višegodišnje pripreme ESF projekta „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“, isti je odobren i krenuli smo u njegovu realizaciju. Odabrano je petnaest službenika iz ova tri sustava koji će se osposobljavati za pružanje supervizije u psihosocijalnom radu službenicima koji rade s počiniteljima kaznenih djela u zatvorima i probaciji, te sa žrtvama kaznenih djela.

A već slijedeće godine, kroz lutrijska sredstva, osigurat će se pružanje supervizije probacijskim službenicima.

Nakon intenzivnih priprema uvjeta za provođenje tretmanskih programa za koje su probacijski službenici bili osposobljeni tijekom nedavnog projekta, prva grupa počinitelja prošla je kroz program „Korak u promjenu“ koji je namijenjen počiniteljima općih i nasilnih kaznenih djela.

Probacija je radila na pripremi pilot projekta poslijepenalne zaštite, koji ima za cilj unaprijediti suradnju državnih institucija na tom području.

U suradnji s Centrom za izobrazbu, probacijska služba radila je na osmišljavanju zajedničkog treninga za zatvorske i probacijske novoprimitljene službenike, koji će se provesti početkom nove godine.

*Dijana Todosiev, voditeljica Službe
za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava*

Probacija u brojkama

Za razdoblje od 1. siječnja 2018. godine do 1. prosinca 2018. godine statistika je sljedeća:

3867	broj zaprimljenih predmeta u 2018.
3625	broj završenih predmeta
3953	broj predmeta u radu na dan 1.12.2018.
443918	broj sati rada za opće dobro
1233	broj pravnih osoba u kojima se izvršava rad za opće dobro
2325	broj predmeta rada za opće dobro
1060	završeni u 2018.
1092	zaprimljeni u 2018.
144	broj izvješća za suce izvršenja, sud, državnog odvjetnika i zatvorski sustav u radu
1496	završeni u 2018.
1589	zaprimljeni u 2018.
363	broj predmeta uvjetnog otpusta u radu
542	završeni u 2018.
549	zaprimljeni u 2018.
1072	broj predmeta uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, sigurnosnom mjerom/posebnom obvezom u radu
265	završeni u 2018.
490	zaprimljeni u 2018.
7,61 %	postotak žena uključenih u probaciju

*Klaudia Sabljak, voditeljica Odjela
za strateško planiranje, razvoj i analitiku*

Novi službenici u probacijskoj službi

Tijekom 2018. godine probacijskoj službi su se pridružili:

Dijana Lovrić, mag.soc.ped.
probacijska službenica,
Probacijski ured Split

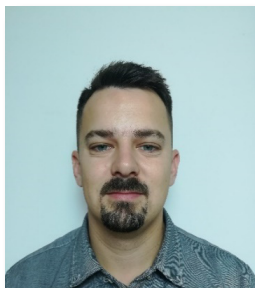
„U dosad ostvarenih pet godina radnog iskustva u struci, znanja i vještine razvijala sam u okviru Odjela tretmana Zatvora u Rijeci, kao stručni suradnik u osnovnoj školi te kao odgajateljica u učeničkom domu. S obzirom na to da mi je rad s odraslim počiniteljima kaznenih djela želja i izazov još od fakulteta, a stručni interesi usmjereni na neposredan rad s osobama u riziku, zaposlenje u sustavu probacije ostvarenje je jednog profesionalnog cilja. Rado ulažem u osobni i profesionalni razvoj, znatiželjna sam i volim učiti nove stvari. Podjednako me veseli dinamičan samostalan i timski rad.“

Helena Hašpl Jurišić
probacijska službenica,
Probacijski ured Zagreb I

„Što me privuklo probaciji? Oduvijek volim raditi s ljudima. U svojem dosadašnjem radu imala sam prilike raditi sa različitim skupinama ljudi. Deset godina sam bila zaposlena u Domu za starije osobe gdje sam primarno radila sa osobama starije životne dobi i njihovim obiteljima. Uz navedeno sam volonterski i kroz psihoterapijsku edukaciju radila sa osobama s invaliditetom, roditeljima, maloljetnim trudnicama, studentima i pojedincima. Četiri godine sam bila zaposlena u Ministarstvu socijalne politike i mladih gdje sam sustav socijalne skrbi doživjela s drugačije razine i zaključila da je moje profesionalno usmjerenje ipak rad s ljudima.

Tada se pojavila probacija. Pojavila se kao izazov i prilika za novo profesionalno i osobno iskustvo. I tu sam. Zahvalna za priliku i ustrašena od iste, ali dan po dan, uz podršku kolega rastem iz socijalnog radnika u probacijskog službenika.“

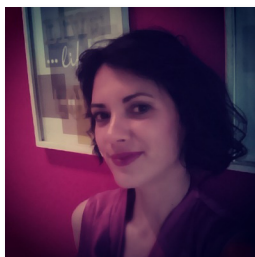

Martin Rogelj,
Probacijski službenik,
Probacijski ured Bjelovar

„Radno iskustvo koje je prethodilo zapošljavanju u Probacijskom uredu Bjelovar bilo je na poslovima socijalnog pedagoga u sustavu odgoja i obrazovanja i socijalne skrbi. Dosadašnje radno iskustvo prošlo je u radu s djecom i mladima, a s dodatnim profesionalnim usavršavanjem sam se usmjeravao na stručnu potporu i podršku u provođenju inkluzivnog obrazovanja.

Sukladno svojoj struci i daljnjim profesionalnim izazovima smatram da mi tretman punoljetnih počiniteljima kaznenih djela trenutno stvara osobnu i stručno zadovoljstvo, a nadam se da će mi stvoriti i nove mogućnosti za osobni i profesionalni rast i razvoj.

Moje osobne uloge: otac, suprug, sin, brat, službenik, edukacijsko-rehabilitacijski stručnjak.“

Iverija Filipović,
voditeljica probacijskog ureda
Probacijski ured Gospić

„Dosadašnje radno iskustvo sam stekla u sustavu zdravstva, te u obrazovnom sustavu, gdje sam kao diplomirana pravница radila kao nastavnik stručnih predmeta u strukovnoj školi. Kroz rad s djecom i dodatnu formalnu edukaciju iz područja psihologije, pedagogije, metodike i didaktike kao osoba „nepomagačke struke“ usvojila sam znanja i vještine koje su se pokazale korisnima za rad u probaciji.

Dugi niz godina kao volonter „Društva Naša djeca Grada Gospića“ sudjelovala sam u raznim edukacijama, seminarima i radionicama vezanim za problematiku nasilja u zajednici.

Zaposlenjem u Probacijskom uredu Gospić dobivam priliku primijeniti stečena znanja i vještine na posve nov način u radu s osuđennicima, te doživjeti nova iskustva koja rad u kaznenom pravu donosi.

Veselim se novim iskustvima i profesionalnom rastu i razvoju u probacijskom sustavu!“

*Ivana Devčić, dipl. soc. radnica
Probacijska službenica,
Probacijski ured Gospić*

„Dosadašnje radno iskustvo stekla sam u Centru za socijalnu skrb Gospić gdje sam radila na poslovima socijalne radnice u stručnim cjelinama za odrasle osobe, novčane naknade i zaštitu djece, mladih i obitelji. Znanje i iskustvo koje sam stekla kao socijalna radnica potaknuli su me na daljnje učenje i izazove, ali i potrebu za promjenom.

Jednostavno, došao je trenutak da nova znanja i vještine stječem u novom području, ali u neposrednom radu s korisnicima.

Usmenom predajom i pozitivnim feedbackom od strane probacijskih službenika odlučila sam da je to novo područje probacija. Probacijski poslovi donijeli su mi nešto novo i nepoznato, ali područje i priliku za profesionalno i osobno učenje te nova poznanstva.

Veselim se novim izazovima !”

*Mihaela Starčević,
upravna referentica,
Probacijski ured Gospić*

„U sustav probacije sam došla neposredno nakon otvaranja Probacijskog ureda Gospić, iz Policijske uprave Ličko –senjske, gdje sam kroz godine rada stekla radno iskustvo iz više područja upravnih poslova.

Radu u Probacijskom uredu Gospić privukla me želja za promjenom, novim iskustvima i izazovima. Stečena znanja uvelike mi olakšavaju rad u potpuno drugačijem okruženju, a posebno me raduje mogućnost stjecanja i proširivanja postojećih znanja, iskustava i vještina.

Rad u probaciji predstavlja veliku pozitivnu promjenu u mom profesionalnom životu!”

Ivana Stankov,
upravna referentica,
Probacijski ured Vukovar

„Dosadašnje radno iskustvo sam stekla tijekom stručnog osposobljavanja za upravnog referenta, te radom na terenu u sklopu Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja. Rad u probaciji me privlačio zbog svoje dinamičnosti i same prirode posla jer se pridonosi kvalitetnijem donošenju odluka tijekom kaznenog postupka, a osuđenici izvršavaju poslove humanitarnog karaktera te se na taj način poboljšava učinak lokalne zajednice. Slobodno vrijeme provodim čitajući knjige, druženjem sa prijateljima i posjećivanjem kulturnih ustanova.“

Jadranka Lukin
probacijska službenica,
Probacijski ured Zagreb I

„Moje prvo radno iskustvo u struci bio je rad s braniteljima no dalje u potrazi za poslom put me je odveo u korporativni sektor. Nakon par godina stjecanja iskustva u međunarodnoj kompaniji shvatila sam da je moja prava ljubav rad s ljudima. U međuvremenu sam upisala edukaciju za gestalt terapeuta koja mi je na neki način i omogućila povratak struci. Od 2010. bila sam angažirana u raznim organizacijama civilnog društva i pored organizacijskih i koordinacijskih poslova te vođenja projekata bila sam usmjerena najviše na individualni i grupni rad, a neko vrijeme sam radila i u Domu za starije osobe što je dodatno obogatilo moje iskustvo.“

Prije probacije u radu sam se susretala s ovisnicima, počiniteljima nasilja u obitelji, maloljetnicima u sukobu sa zakonom i uvijek me privlačio rad s tzv. „teškim korisnicima“, onima nemotiviranima i u otporu. Koordinatorici u savjetovalištu bih znala reći „te pošalji meni“. Nije taj rad lagan, nerijetko je frustrirajući, bez supervizije ga je gotovo nemoguće obavljati, ali kad se dogode neki pomaci, profesionalno zadovoljstvo ne izostaje. Probacija se onda činila kao logičan profesionalni izazov.

Inače riječ dosada mi je nepoznata jer volim uživati u onome što mi život pruža, a najviše u druženju sa svojom obitelji i prijateljima.“

*Ivona Imbrišić Ardalić,
Probacijska službenica,
Probacijski ured Vukovar*

„Dosadašnje radno iskustvo stekla sam u sustavu obrazovanja na radnom mjestu tajnice Osnovne škole Dalj. Bila sam zadužena za raznolike poslove koji su me naveli na cjeloživotno obrazovanje i konstantno usavršavanje, uz težište na administrativnim poslovima i pisanju europskih projekata. Nakon sedam godina krećem u nove izazove, učenja i novu okolinu početkom rada u probacijskom sustavu što za mene, kao pravnicu, predstavlja korak naprijed u karijeri.“

U svibnju nam je došla i kolegica Mirna Prategrazer, upravna referentica iz Probacijskog ureda Zagreb I za koju kolege iz ureda kažu: „jako smo sretni što je imamo jer je vrijedna, vesela i kolegijalna.“

Pogled po regijama

Probacijski ured Gospić

Probacijski ured Gospić započeo je s radom u svibnju 2018. godine, i nadležan je za obavljanje probacijskih poslova na području Ličko-senjske i Karlovačke županije. Do tada su navedena teritorijalna područja bila u nadležnosti Probacijskih ureda Rijeke i Zagreba II, stoga otvaranje ovog ureda između ostalog, predstavlja i svojevrsno rasterećenje po broju predmeta za naše kolege iz drugih županija.

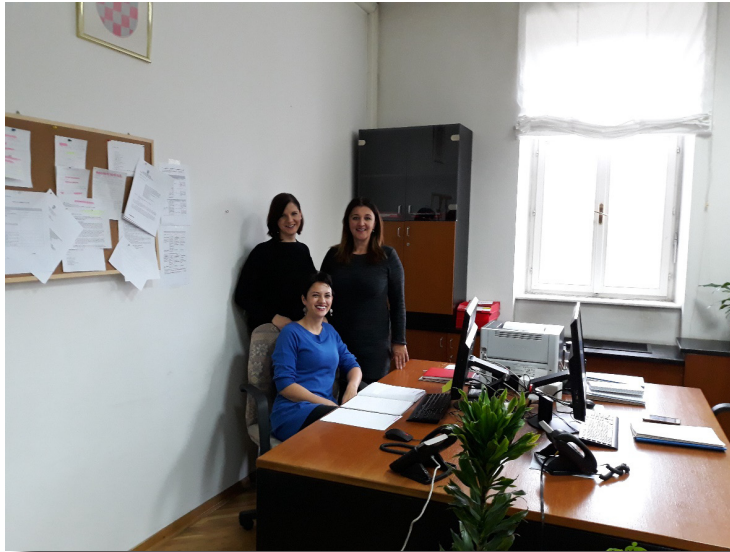
Uredski tim, uz voditeljicu Iveriju, čine probacijska službenica Ivana i upravna referentica Mihaela. S obzirom da smo (uz Probacijski ured Vukovar) „najmlađi“ ured u probaciji i da nam je tematika probacije prilično nova i nepoznata, jer smo dosadašnja znanja i radno iskustvo stjecali u nekim drugim sustavima, suočeni smo s različitim izazovima. Oni se uglavnom odnose se na stjecanje potrebnih znanja, vještina i umijeća koja su nužna da bi se probacijski poslovi obavljali uspješno, kvalitetno i pravodobno. U tom smislu, cijenimo svakodnevnu pomoć i podršku Središnjeg ureda i njegovih zaposlenika, kao i kolega iz ostalih ureda diljem Hrvatske, pa im se ovim putem zahvaljujemo!

U proteklih šest mjeseci, od otvaranja ureda, glavnina predmeta se odnosi na rad za opće dobro i izvješća za suca izvršenja, kao i na posebne obveze uz uvjetni otpust. S obzirom da je Ličko – senjska županija teritorijalno najveća županija, te da je ured nadležan i za Karlovačku županiju, terenski rad je čest i dugotrajan. Specifičnost ovih županija se ogleda u činjenici da je prometna povezanost na vrlo niskoj razini, a kada se uzmu u obzir i objektivne okolnosti da se često radi s osobama niskog socioekonomskog statusa, nameće se zaključak da je rad na terenu često jedini mogući način kontakta s osuđenicima.

Posebno nas raduje suradnja s Općinskim sudom u Gospiću, Županijskim sudom u Karlovcu (koji je prepoznao potrebe naše službe i ustupio nam na korištenje svoju prostoriju u zgradi u Karlovcu), kao i Općinskim sudom u Karlovcu - Stalnoj službi u Ogulinu, koji je također otvorio svoja vrata i omogućio nam uredovni dan u svojim prostorijama. I sam Probacijski ured Gospić je smješten u zgradi suda, na Trgu Alojzija Stepinca 3 u Gospiću.

Kao mladi ured, nastojimo biti prepoznati u zajednici i jačati suradnju s drugim institucijama, tijelima i pravnim osobama. Svjesni smo da bez primanja, kao i pružanja međusobne podrške i suradnje, u lokalnoj sredini, ali i šire, ne možemo svijet mijenjati na bolje.

Izrazito pozitivnu i podržavajuću komunikaciju ostvarujemo s kolegama iz zatvorskog sustava, Zatvora u Gospiću, ali i s kolegama iz MUP-a.

Gore s lijeva: Ivana Devčić, Mihaela Starčević, sjedi: Iverija Filipović

Nadamo se širenju mreže postojećih pravnih osoba, te jačanju povjerenja s postojećim pravnim osobama s kojima imamo sklopljene ugovore o suradnji. Međusobna suradnja na tom području je nužan preduvjet kvalitetnog izvršavanja sankcija rada za opće dobro, i postizanja svrhe same sankcije. U tom smislu imamo planove u budućnosti, organiziranjem Dana otvorenih vrata približiti pojam probacije kako samim građanima, tako i pravnim osobama i drugim tijelima i svim zainteresiranim subjektima. Naš prioritet je što kvalitetnije obavljanje zadaća i savladavanje izazova koje probacijski poslovi nose sa sobom, a na korist i dobrobit cjelokupne zajednice.

Iverija Filipović, voditeljica Probacijskog ureda Gospić

Probacijski ured Vukovar

Slijeva na desno: Ivona Imbrišić Ardalić, Katarina Mišković, Koraljka Novak Lozina, Ivana Stankov

Probacijski ured Vukovar, mjesno nadležan za područje Vukovarsko-srijemske županije, započeo je s radom 2. svibnja 2018. godine kad se je „odvojio“ od Probacijskog ureda Osijek i preuzeo dio njihovih započelih predmeta.

Ured je smješten je u zajedničkoj zgradi Županijskog i Općinskog suda u Vukovaru što se uz lakše odlaske na ročišta pokazalo kao vrlo korisno u radu i rješavanju povremenih specifičnih situacija koje iskrsnu tijekom rada svakog probacijskog ureda u komunikaciji sa sucima. Nastavili smo i odličnu suradnju u izvršavanju sankcija koje nadziremo s višim sudskim savjetnikom Županijskog suda u Vukovaru Petrom Lalićem.

Vukovarsko-srijemska županija je slabije gospodarski razvijena, nezaposlenost je velika i dijelovi županije su lošije prometno povezani. Osim što dolazak u ured zbog neodgovarajućeg javnog prijevoza predstavlja problem strankama, dobar broj njih je nezaposlen ili privremeno radi van naše županije pa to iziskuje kreativnost u traženju najboljeg načina za izvršenje izrečene sankcije s njihovim mogućnostima i raspoloživošću.

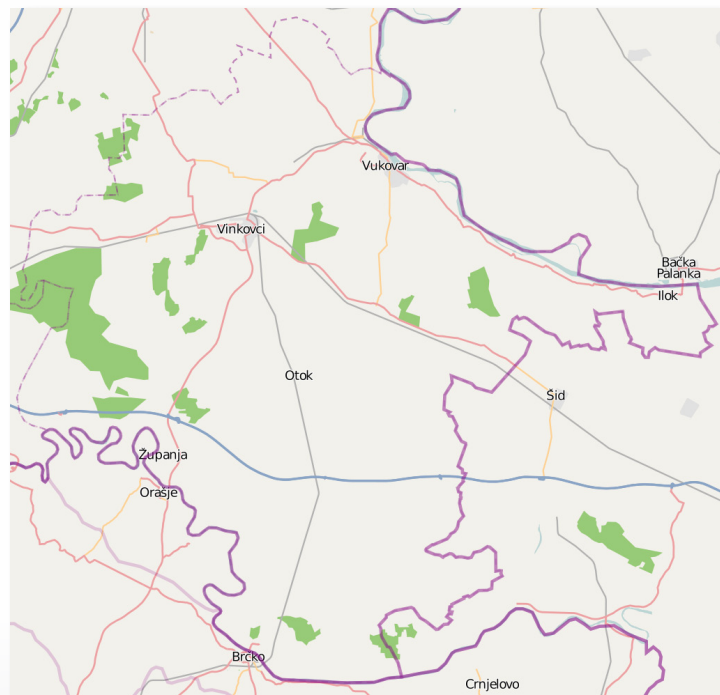
Poseban izazov u našem radu predstavlja raspored osuđenika na rad za opće dobro u odgovarajuću pravnu osobu. Iako su već kroz rad Probacijskog ureda Osijek ostvarene brojne suradnje s tijelima javne vlasti, pravnim osobama i ustanovama gdje se može izvršavati rad za opće dobro, pokazalo se da to nije dovoljno za sadašnje potrebe pa nastojimo proširiti suradnju i sada ciljamo na sportske udruge, jer skoro svako mjesto ima nogometni klub i nogometno igralište (potaknuti iskustvom Probacijskog ureda Požega) i dobrovoljna vatrogasna društva koja se nalaze u skoro svakom mjestu.

U izvršavanju ostalih sankcija surađujemo s vukovarskim i vinkovačkim centrom za socijalnu skrb, vinkovačkom Službom za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja, Klubom liječenih alkoholičara i odjelima za psihijatriju vukovarske i vinkovačke bolnice. U posljednje vrijeme uz rad za opće dobro imamo najviše predmeta s posebnom obvezom uzdržavanja koja, uz ostala stručna znanja, zahtijeva i dobro snalaženje u financijama, a posebno u „očevidnicima o redosljedu plaćanja sa obračunatom kamatom“ što vjerojatno niti jedan probacijski službenik nije mogao pretpostaviti kada se prvi puta susreo s idejom da možda radi u probaciji.

U uredu su trenutno zaposlene dvije osobe koje su u Vukovar došle iz drugih ureda: viša savjetnica Katarina iz Probacijskog ureda Požega i voditeljica Koraljka (iz Probacijskog ureda Osijek). Kada „Pro-

bacijski bilten“ bude stigao do svoje publike, naš mali tim će se povećati za još dvije osobe: višu savjetnicu Ivonu i upravnu referenticu Ivanu, pa će ured (konačno) biti u punom sastavu. U prvim mjesecima je u radu pomagao kolega Tomislav iz Probacijskog ureda Osijek, kao i Kristina koja i dalje puno pomaže, i kojima je voditeljica posebno i jako zahvalna što su pomogli ured „postaviti na noge“ i „uskakali“ u posao kada nam je trebala pomoć. U snalaženju u preuzetim predmetima su nam pomogli i ostale kolege iz Probacijskog ureda Osijek, kao i kolege iz Središnjeg ureda. Velika prednost naše probacijske službe je međusobna suradnja i otvorenost za razmjenu iskustava. Iako obje službenice imaju višegodišnje iskustvo u probaciji, rad u novootvorenom uredu je pred nas postavio nove izazove s kojima smo se uz pomoć kolega dobro nosile i očekujemo da ćemo uz povećanje brojnosti, koje će značajno olakšati rad i stjecanje specifičnog iskustva biti još bolje u našem poslu.

Što donosi novi Zakon o probaciji?

Izvršavanje kaznenopravih sankcija u Republici Hrvatskoj propisano je Zakonom o izvršavanju kazne zatvora (Narodne novine, broj 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 51/01, 67/01, 11/02, 190/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11, 48/11, 125/11, 56/13 i 150/13) i Zakonom o probaciji (Narodne novine, broj 99/18). Prvi Zakon o probaciji donesen je u prosincu 2009. godine (Narodne novine, broj 153/09) koji je zamijenio Zakon o izvršavanju uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi (Narodne novine, broj 128/99) te je bio osnova za izgradnju profesionalne Probacijske službe i njen daljnji razvoj.

Nakon toga, Hrvatski sabor je u listopadu 2011. donio novi Kazneni zakon (Narodne novine, broj 125/11), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., čije odredbe su donijele novine u određivanju pojedinih instituta iz nadležnosti probacijske službe. Izmijenjen je koncept primjene rada za opće dobro s obzirom na drukčije poimanje svrhe kratkotrajnih kazni zatvora (u trajanju do jedne godine) te novčane kazne, proširene su vrste i opseg posebnih obveza koje sud može naložiti osuđeniku kao i mogućnost izricanja zaštitnog nadzora, a propisana je i sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, što će sve utjecati na značaj i funkcioniranje probacijskog sustava.

Također i Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, a koji je donesen 2010. godine i stupio je na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju, sadrži instrument pravosudne suradnje između država članica unije o priznanju i izvršenju presuda i odluka kojima su u državama članicama Europske unije izrečene probacijske mjere i alternativne sankcije (u skladu s odredbama Okvirne odluke Vijeća Europske unije 2008/947/PUP od 27. studenoga 2008.). Slijedom ovih izmjena zakona, bilo je nužno prilagoditi pravni okvir za rad probacijskog sustava i osnažiti postojeće alate i instrumente, kako bi se moglo odgovoriti na povećane i izmijenjene zahtjeve. Stoga je nužno bilo uvrstiti u zakonski tekst cijeli niz izmjena jer je raniji Zakon o probaciji bio utemeljen na koncepciji važećeg Kaznenog zakona. Umjesto izmjena i dopuna postojećeg Zakona o probaciji iz 2009. godine, izrađen je i donesen novi Zakon o probaciji (Narodne novine, broj 143/12).

Daljnijim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona u 2015., ali i u 2017. godini između ostaloga, ponovno se određuju nove nadležnosti za probacijski sustav. Naime, izmjenama i dopunama Kaznenog zakona probaciji se u nadležnost stavlja dio sigurnosnih mjera. Osim navedenoga, došlo je i do izmjena vezano uz nadzor izvršavanja posebnih obveza te izvršavanje kaznenopravne sankcije rada za opće dobro. Također, praksa rada probacijskih ureda tijekom ovih godina, kao i sudska praksa i stručna stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske ukazali da je dio odredbi Zakona o probaciji potrebno izmijeniti kako bi se uskladile sa izričajem iz Kaznenog zakona. Budući da se radilo o većem broju intervencija u sam Zakon, bilo je potrebno donijeti potpuno novi Zakon o probaciji. Osim usklađivanja s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, osobito vezano uz pitanje izvršavanja pojedinih sigurnosnih mjera kao poslova iz nadležnosti probacije te redefiniranje izvršavanja rada za opće dobro i posebnih obveza, preciziranje nadziranja uvjetnog otpusta i zaštitnog nadzora te druga pitanja uređena Kaznenim zakonom, a koja se odnose na izvršavanje probacijskih poslova, u kreiranju Zakona uvažena je i sudska praksa i stručna stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske (naime, Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je pravna shvaćanja vezano uz primjenu određenih zakonskih odredbi vezano uz izvršavanje probacijskih poslova). Stoga je u listopadu 2018. Hrvatski sabor donio novi Zakon o probaciji (Narodne novine, broj 99/18). Novi Zakon o probaciji iz 2018. godine sastoji se više dijelova i podijeljen je na XII. Glava. Prvi dio se odnosi na opće odredbe, dok su probacijski poslovi propisani u drugom dijelu. Na kraju dolaze prijelazne i završne odredbe.

Goran Loje, voditelj Odjela za pravnu podršku probacijskim uredima

Grupni rad u probaciji

Prva pilot grupa tretmanskog programa „KORAK U PROMJENU“ - u svrhu sprječavanja općenitog kriminalnog i nasilnog ponašanja

U vremenskom periodu od prosinca 2017. godine do lipnja 2018. godine unutar Probacijskih ureda Zagreb I i II provedena je prva pilot grupa tretmanskog programa „Korak u promjenu“.

CILJ: Poboljšati psihološko funkcioniranje sudionika s naglaskom na usvajanju socijalnih vještina i prosocijalnih vrijednosti

Ciljna skupina: Počinitelji KD s elementima nasilja, ali i počinitelji KD općenito (nasilje, krađe, razbojstva, ubojstva, zlouporaba droga (preprodaja), i sl)

Isključuje se: Počinitelje nasilja po rodnoj osnovi i počinitelje KD seksualnog karaktera jer su obuhvaćeni drugim programima, te one koji se prvenstveno trebaju liječiti od ovisnosti ili aktivnih duševnih bolesti.

Kako je osnovna svrha programa sprječavanje općenitog kriminalnog i nasilnog ponašanja, na taj način i uzimajući u obzir te kriterije odabrani su i potencijalni sudionici grupe. U grupni rad su bili uključeni osuđenici uglavnom na samom početku izvršavanja sankcije, od kojih su trojica bili na uvjetnom otpustu i dvojica kojima je izrečen zaštitni nadzor.

Program je od samog početka pa tako tijekom cijele provedbe prilagođavan potrebama polaznika grupe, a opet se vodilo računa da ostane u zadanim okvirima i u skladu sa osnovnim ciljem. Program je na taj način dijelom modificiran, i možemo reći obogaćen s obzirom da je početna verzija više bila kognitivno bihevioralne orijentacije (povezivanje kognicija, emocija i ponašanja), a u želji da osuđenici što bolje razumiju i usvoje sadržaj koristili smo se i znanjima iz Geštalt i Transakcijskog psihoterapijskog pristupa u radu s ljudima, a što su i bazične edukacije voditeljica grupe. Tako je u konačnici sam grupni program proveden na način:

1) Motivacijska faza: 4 individualna razgovora (izrada individualnog motivacijskog plana i postavljanje ciljeva, 3 razgovora na početku i jedan u sredini programa)

2) Faza tretmana: 18 radionica

- individualizirani motivacijski plan
- ABC model ponašanja: misli – osjećaji - ponašanje
- emocionalna inteligencija (emocije, ljutnja i strategije kontrole)
- uvjerenja koja podržavaju kriminalno ponašanje (misli, iracionalna uvjerenja, automatske misli)
- slika o sebi (samopoštovanje, empatija)
- osnovne socijalne vještine (asertivnost, rješavanje sukoba, komunikacijske vještine)
- pozitivni životni stil
- prevencija ponovnog počinjenja kaznenog djela

3)“Followup“ – 1 susret mjesec dana nakon završetka tretmana

Dinamika susreta: Program se provodio grupno, u prostorima Probacijskog ureda Zagreb II, jednom tjedno, srijedom u vremenskom periodu od 16:30-18:00 sati.

Trajanje programa: 6 mjeseci (1 mjesec individualni motivacijski razgovori, 5 mjeseci grupni program).

Na samom kraju smo dodale evaluacijske upitnike koje su ispunili sami polaznici grupe te su nakon završenog programa oni koji su sudjelovali na više od 2/3 programa dobili potvrde o sudjelovanju.

Tijekom grupnog rada s osuđenicima kroz davanje povratnih informacija vezanih uz sam sadržaj programa i proces grupnog rada te kroz završne evaluacije sami osuđenici izrazili su izrazito zadovoljstvo sudjelovanja u programu. Osim novostečenih znanja i vještina kao dodatnu vrijednost programa ocijenili su i kvalitetno provođenje slobodnog vremena što je prvenstveno bilo značajno za osuđenike koji su na uvjetnom otpustu nakon služenja dugogodišnje zatvorske kazne kojima je sudjelovanje u programu pomoglo u vidu socijalne reintegracije.

Kao voditeljice programa posebno bismo istaknule važnost i vrijednost motivacijskog dijela programa. Smatramo da je motivacijski dio programa ključni dio uspješnosti programa te se neovisno o specifičnim i strukturiranim individualnim motivacijskim razgovorima i grupnim motivacijskim razgovorima rad na motivaciji za sudjelovanjem u programu protkan je tijekom provedbe cjelokupnog programa.

*Voditeljice programa:
Vesna Zelić Ferenčić, prof. soc. pedagoginja i Ana Šimić, dipl. soc. radnica*

Pogled prema van – naši probacijski službenici kao treneri slovenskim probacijskim službenicima

U okviru bilateralne suradnje hrvatskog i slovenskog ministarstva pravosuđa, hrvatska probacijska služba imala je čast osmisлити dvodnevnu edukaciju za prve slovenske probacijske službenike.

Na slici: Tanja Trkulja, Barbara Starič Strajnar, Željka Knotek Maloić, Danijela Mrhar Prelič, Emanuel Banutai, Simona Svetin Jakopič, Dragana Stojmenović, Marina Mirčeta

Uprava za probaciju, Ministarstva za pravosuđe, osnovana je 1. siječnja 2018. godine.

Osim Središnje jedinice (Centralna enota) u Ljubljani, probacijska služba djeluje u 5 jedinica: Ljubljana, Maribor, Celje, Koper i Novo Mesto.

Probacijske službenice Marinu Mirčetu, Tanju Trkulju i mene osobno, zapao je veliki izazov da osmislimo i držimo dvodnevnu edukaciju probacijskim kolegama iz Republike Slovenije, koju smo nazvale „Uvod u probaciju“, te je održale 28. i 29. svibnja 2018. godine u Ljubljani.

S kolegama iz Slovenije, ubrzo smo našle mnoge zajedničke teme – od „dječjih bolesti“ na početku ustrojavanja službe, izazova vezanih uz resurse, potrebe za edukacijama službenika, suradnje s drugim dionicima tijekom izvršavanja probacijskih poslova ..., koje su nas na samom početku zbližile.

Kao i naši probacijski službenici, i slovenski su dobrim dijelom došli u probaciju s iskustvom rada u socijalnoj skrbi ili zatvorskom sustavu. Ova saznanja, osim što su odlična podloga za razumijevanje populacije kojom se bavimo, te razmjenu iskustava, istovremeno su povećala i izazove stavljene pred nas tri: trebamo prezentirati nešto novo i korisno kolegama stručnjacima koji i sami imaju „utakmica u nogama“.

Naravno, gdje ima dobre volje i želje za novim, ima i prostora za učenje ili barem ponavljanjem pomalo zaboravljenih lekcija, preslagivanjem poznatih informacija, dodavanjem novih podataka u postojeće „scheme“... A ta dva dana, nije ničeg nedostajalo – niti s hrvatske niti slovenske strane!

Teme koje smo prošli bile su: važnost probacijske službe, uloga, odgovornosti i granice probacijskih službenika, RnR model i Good life model, kriminogene potrebe, motivacijski intervju, upravljanje slučajem... red teorije, pa red vježbi... a organizirale smo i kviz, s malim slatkim (Kraš) nagradama...

Povratne informacije koje smo dobile od kolega bile su vrlo pozitivne i pohvalne, vezano uz sam program edukacije, naše stručne i prezentacijske kvalitete, atmosferu tijekom dvodnevog zajedničkog učenja.

Mi smo se, na koncu ovog izazova, osjećale ispunjene pozitivnom energijom koja je bila prisutna cijelo vrijeme, motiviranošću kolega, otvorenošću, mogućnošću da prenesemo naša znanja i iskustva, kao i prilikom da mi učimo iz njihovih.

Iznimna nam je čast, što smo imale prilike svjedočiti (i, nadamo se, doprinijeti) početku razvoja probacijske službe slovenskih kolega.

Off records

Naši srdačni domaćini, prošetali su s nama središtem Ljubljane, pri čemu su osim probacijskih kompetencija iskazali i kompetencije zanimljivih turističkih vodiča. U neformalnom, veselom druženju, večerali smo u restoranu „Druga violina“ koji se nalazi u samoj staroj jezgri Ljubljane. Restoran ne bih ni spominjala, da se ne radi o zaista posebnom mjestu. Restoran „Druga violina“ radi pod okriljem Centra za obuku, rad i zaštitu Dolfka Boštjančič (CUDV Draga), institucije socijalne skrbi za obuku i obrazovanje, rad, zdravstvenu zaštitu, medicinsku rehabilitaciju i brigu o djeci, adolescentima i odraslima s umjerenim, težim i teškim mentalnim poremećajima i dodatnim poremećajima, te odraslih osoba s ozljedama mozga. Dio osoba s posebnim potrebama zaposlen je u ovom restoranu, uz uvijek prisutnu stručnu osobu koja ih podučava, upućuje i direktno im pomaže. Ove večeri to je bila mlada psihologica, koja je vrlo diskretno usmjeravala simpatičnu djevojku s Downovim sindromom i jednog mladića, također s posebnim potrebama, koji su posluživali hranu. Vrhunski konobari, lijepo uređen interijer (zidovi ukrašeni radovima štíćenika, koji su prava mala umjetnička djela), odlična hrana, dobro društvo – savršen kraj jednog uspješnog dana!

Više o Centru i restoranu:

https://docs.google.com/file/d/0B_IP4WBjFh4oaTJFbkNIM3pFQ1E/edit

Željka Knotek Maloić, voditeljica Odjela za probacijske poslove

Molimo Vas da nam pošaljete povratne informacije i ideje za slijedeće izdanje

Probacijskog biltena

e-mail adresa: probacija@pravosudje.hr